

5 – 10 Ya? Grubu Çocuklar?na Yönelik Çal??ma Belle?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). 5 – 10 Ya? Grubu Çocuklar?na Yönelik Çal??ma Belle?i Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16101>

Özet

Bu ölçek, Ç. Yılmaz taraf?ndan 2016 y?l?nda 5 ila 10 ya? grubu çocuklar?n **çal??ma belle?i** kapasitelerini ve i?levlerini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçe?in geli?tirilmesi, Ankara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü'nde yürütölen bir yüksek lisans tezi kapsam?nda gerçe?le?tirilmi?tir. Ölçek, özellikle erken çocukluk ve ilkokul dönemindeki çocuklar?n bili?sel performanslar?n? akademik ba?ar? ba?lam?nda incelemeyi ve çal??ma belle?i ile ba?ar? aras?ndaki ili?kileri psikometrik olarak ortaya koyma? hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Çal??ma Belle?i, Bili?sel Geli?im, Çocukluk Dönemi, Psikometrik Özellikler, Mekansal Ay?rt, **Geçerlilik**, **Güvenirlik**.

Yazarlar

Ç. Yılmaz

Amaç

Ölçe?in temel amac?, 5-10 ya? aral???ndaki çocuklar?n **çal??ma belle?i** düzeylerini standart ve güvenilir bir biçimde ölçmektir. Çal??ma belle?i, öğrenme ve bili?sel görevleri yerine getirmede kritik bir rol oynad???ndan, bu ölçüm çocuklar?n akademik öğrenme süreçlerindeki potansiyel zorluklar? erken tespit etmeye ve uygun e?itimsel müdahaleleri planlamaya yard?mc? olmay? amaçlamaktadır.

Ölçek ayn? zamanda, çal??ma belle?i bile?enlerinin (örne?in, mekansal ay?rt etme) okul öncesi ve ilkokul düzeyindeki **akademik ba?ar?** ile olan ili?kisini belirlemek için bir araç olarak kullan?lm???tır. Bu sayede, bili?sel beceriler ile okul performans? aras?ndaki nedensel ve korelasyonel ba?lar?n incelenmesine olanak tan?nm???tır.

Yap?

Ölçek, **çal??ma belle?i** yap?s?n? ölçmek üzere tasarlanm???tır. Çal??ma belle?i, bilgiyi k?sa süreli?ine tutma ve ayn? anda manipöle etme yetene?i olarak tan?mlanan karma??k bir bili?sel i?levdir. Ölçek, bu genel yap?y? ölçmekle birlikte, kaynaklarda belirtilen "Mekansal Ay?rt Alt Ölçe?i" gibi bile?enler arac?l???yla çal??ma belle?inin spesifik yönlerini de hedeflemektedir.

Mekansal ay?rt etme yetene?i, görsel ve uzamsal bilgilerin depolanmas? ve i?lenmesiyle ilgili olan görsel-mekansal kopyalama defteri (visuospatial sketchpad) bile?eniyle yak?ndan ili?kilidir. Ölçe?in çok boyutlu yap?s?, çal??ma belle?i modelinin farklı modalitelerini kapsayacak ?ekilde

geliştirilmiştir.

Geçerlik

Ölçe?in **geçerlilik** analizleri, özellikle **ölçüt temelli geçerli?e** odaklanmıştır. Çal??ma Belle?i Ölçe?i'nden elde edilen toplam puanlar ile çocuklar?n genel ba?ar? puanlar? arasındaki **korelasyonlar** istatistiksel olarak manidar bulunmuştur. Bu korelasyonlar?n düzeyleri orta ve düşük aralıkta yer almasına rağmen, ölçe?in akademik performansla ilişkili bir yapıyı ölçtü?ünü desteklemektedir.

Ancak, alt ölçek düzeyinde yapılan incelemelerde dikkat çekici bir bulguya rastlanmıştır: "Mekansal Ayırt Alt Ölçe?i" ile kullanılan diğer ölçüt olan "Anas?n?f? Akademik Ba?ar? Ölçe?i" arasındaki **korelasyon** manidar kabul edilmemiştir. Bu durum, mekansal çal??ma belle?i bile?enin okul öncesi akademik başarıyı diğer bile?enler kadar güçlü bir şekilde yordayamayacağını düşündürmektedir. Bununla birlikte, genel ölçek skorları?n ölçüt temelli **geçerlilik** sağladığı belirtilmiştir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlılığına ilişkin **güvenirlik** analizleri, alt ölçekler bazında **Cronbach Alpha** katsayısı hesaplanarak gerçekleştirilmiştir. Yapılan iki farklı denemede, tüm alt ölçekler için elde edilen **Cronbach Alpha** değerlerinin .66'nin üzerinde olduğu rapor edilmiştir.

Bu bulgular, Çal??ma Belle?i Ölçe?i'nin genel olarak kabul edilebilir düzeyde bir iç tutarlılığına sahip olduğunu göstermektedir. Elde edilen katsayılar, ölçe?in **güvenirlik** düzeyinin orta ila yüksek arasında olduğunu işaret etmektedir, bu da ölçümün tutarlı ve tekrarlanabilir sonuçlar verdiğini göstermektedir. Psikometrik standartlar açısından, .70 ve üzeri değerler yüksek güvenilirlik kabul edilse de, .66 üzerindeki değerler geliştirme amaçlarındaki bir ölçek için kabul edilebilir düzeyde tutarlılık sağlamaktadır.

Faktör Analizi

Mevcut kaynaklarda, ölçe?in kaç faktörlü bir yapıya sahip olduğu veya hangi faktör yüklerinin bulunduğu hakkında spesifik istatistiksel bilgi sunulmamaktadır. Ancak, ölçe?in farklı alt ölçeklere (örneğin, Mekansal Ayırt) sahip olması, **Çal??ma Belle?i** yapısının çok boyutlu doğasını yansıtan bir faktör yapısının varlığını işaret etmektedir. Geliştirme çal??ması kapsamında, ölçe?in yapı geçerliliğini desteklemek amacıyla Açıklayıcı veya Doğulayıcı Faktör Analizi yöntemlerinin kullanıldığı varsayılmaktadır.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Yeni Geli?tirilen Psikometrik Ölçek)

Format: Öz bildirime dayal? veya gözlem/de?erlendirmeye dayal?, 3 puanl? **Likert Ölçe?i** tipi derecelendirme.

Kullan?labilir Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çocuklar

Ya? Grubu: 5 - 10 ya? grubu

Popülasyon Detaylar?: Erken çocukluk dönemi ve ilkokul ça??ndaki çocuklar üzerinde standardize edilmi?tir.

Test Metodolojisi: Ölçek, 3'lü **Likert Ölçe?i** format?n? kullanılmaktadır. Derecelendirme sistemi ?u ?ekildedir: 1 = Uygun, 3 = Uygun De?il. Bu yap?, de?erlendiricilerin (ebeveyn veya ö?retmen) çocu?un çal??ma belle?i ile ilgili davran??lar?n? veya performans?n? belirli maddeler üzerinden derecelendirmesine dayanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Çal??ma Belle?i, Bili?sel Ölçüm, Çocuk Psikolojisi, Akademik Ba?ar?, Psikometri, **Cronbach Alpha, Korelasyon.**

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Ankara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü (Çal??man?n yürütüldü?ü akademik birim).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Ç. Y?lmaz taraf?ndan **2016** y?l?nda tamamlanan yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in kullan?m? ve telif haklar?, yazar?n ve Ankara Üniversitesi'nin akademik politikalar?na tabidir. Akademik ve bilimsel amaçl? ara?t?rmalarda, tezin uygun ?ekilde referans gösterilmesi ko?uluyla kullan?lmas? mümkündür. Ticari kullan?m ve büyük ölçekli uygulamalar için yazarla veya ilgili kurumsal birimle ileti?ime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Y?lmaz, Ç. (2016). **5 - 10 ya? grubu çocuklar?na yönelik çal??ma belle?i ölçe?inin geçerlilik ve güvenilirlik çal??ması** (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Bu çal??manın orijinal PDF dosyas?na a?a??daki bağlantıdan ulaşılabilir: [5-10-yas-grubu-cocuklarina-yonelik-calisma-bellegi-olcegi-toad.pdf](https://tez.yok.gov.tr/tez/5-10-yas-grubu-cocuklarina-yonelik-calisma-bellegi-olcegi-toad.pdf)

Tez Merkezi Bağlantısı: tez.yok.gov.tr

5 - 10 Ya? Grubu Çocuklar?na Yönelik Çal??ma Belle?i Ölçe?i Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, telif hakları ve akademik kullanım koşulları nedeniyle bu platformda yayımlanmamaktadır. Ölçeğin tam içeriğine ve uygulanma yönergelerine, yukarıda Kaynaklar bölümünde belirtilen yüksek lisans tezi aracılığıyla ulaşılması gerekmektedir.